

наук : 08.00.09 [Електронний ресурс] / А. О. Музиченко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К., 2010. – 20 с.

4. Синькевич Н.І. Видова класифікація фінансового аналізу діяльності підприємств [Електронний ресурс] / Н. І. Синькевич, Т. М. Василюшин. – Джерело доступу: http://www.problecon.com/pdf/2014/1_0/253_258.pdf

5. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник / О. О.Терещенко. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

6. Фінанси підприємств: підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін.; Кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 7-е вид. – К.: КНЕУ, 2008. – 546 с.

УДК 657

Ковальчук Є.К.,

к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

Панасюк В.М.,

к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Передумовою успішного здійснення виробничого процесу господарюючого суб'єкта є наявність та раціональне використання виробничих запасів. Ефективність заходів, направлених на економне витрачання останніх в значній мірі визначається станом облікової системи, оскільки облік – це інформаційна модель, яка відображає реальні процеси, що відбуваються на підприємстві. Він постачає інформацію, яка дозволяє приймати управлінські рішення, розкривати економічні наслідки раніше прийнятих рішень і є запобіжним засобом контролю. Управління сучасним виробництвом неможливе без добре налагодженої системи інформації. Своєчасність, достовірність і повнота економічної інформації, забезпечення нею всіх рівнів управління визначають якість управлінських рішень. Отже, організація та методологія обліку повинна сприяти одержанню такої інформації, яка б максимально задовольняла систему управління.

В галузях матеріального виробництва, до яких відноситься плодоовочева консервна промисловість, рівень собівартості продукції в значній мірі залежить від повноти використання потенціальних можливостей вихідної сировини, її якості. Плодоовочева консервна промисловість – галузь, де виробничі запаси, які використовуються характеризуються різноманітністю якісних показників. В першу чергу, це стосується сільськогосподарської сировини, як основної статті собівартості консервної продукції. Збільшення випуску консервної продукції вищих, найбільш якісних сортів знаходиться в прямій залежності від підвищення якості і покращення асортименту сільськогосподарської сировини.

Якість сільськогосподарської сировини є вирішальним фактором в

визначенні напрямку його використання. Якісні характеристики плодів і овочів впливають і на закупівельні ціни, які диференціюються за специфічними помологічними, ботанічними і товарними сортами. Амплітуда коливання закупівельних цін одного і того ж виду сільськогосподарської сировини значна. Диференціація цін вказує на необхідність ведення обліку плодів і овочів з врахуванням їх якісних параметрів як при заготівлі, так і на всьому шляху їх руху від заготівельного пункту до запуску у виробництво. Тобто об'єктом обліку має бути не вид сировини («яблука», «сливи» і т. д.), а помологічний, ботанічний і товарний сорти за показниками якості, які впливають на диференціацію заготівельних цін (1, 2, 3 сорт, стандарт, нестандарт). Ведення сортового обліку, який окрім можливості визначення собівартості окремого виду сировини, дозволить забезпечити контроль за використанням плодів і овочів.

Сировина, яка надійшла на сировинну площадку повинна зберігатися попартионно, з вказанням дати надходження, кількості місць, ваги нетто, якісних параметрів, відсоток гнилі. Дані для такого обліку є в первинних документах з обліку заготівель. Дотримання такої вимоги сприятиме можливості організації сортового обліку використовуваних плодів і овочів, дозволить правильно організувати відпуск сировини у виробництво, а також правильно її оцінити.

Підкреслюючи виключну важливість проблеми відображення якості використовуваної сировини, слід зазначити, що відправним пунктом її вирішення є організація кількісного обліку витрачання сировини за його якісними параметрами. Останнє, в свою чергу, неможливе без належної постановки первинного обліку. В первинних документах з обліку відпуску доцільно передбачити відображення показників якості, в залежності від яких диференціюються закупівельні ціни. По сировині, норма витрачання якої залежить від вмісту в ній корисних речовин (наприклад, сухих речовин в помідорах), відображення останніх в первинних документах обов'язкове. Окрім цього, доцільно показувати по такій сировині не тільки фізичну вагу (кг, т), але й здійснювати перерахунок її на стандартний вміст корисних речовин. Реалізація цього підвищить ефективність контролю за використанням виробничих запасів.

Як показало дослідження, консервні підприємства ігнорують облікове відображення якісних характеристик використовуваної сировини. Зрозуміло, що така облікова практика робить неможливим правильне визначення собівартості окремих видів консервної продукції, оскільки вся сировина, незалежно від її якості, списується на витрати виробництва за середньою собівартістю. Знижується зацікавленість в правильному якісному прийманні сировини, дані якого використовуються тільки при розрахунках з постачальниками.

Обліковому відображенню якості використовуваної сировини сприятиме застосування методу оцінки при списанні запасів, який передбачений П(С)БО 9 «Запаси» [1] – це метод ФІФО. Тому підтримуючи необхідність врахування кількісно-якісних характеристик сільськогосподарської сировини,

незрозумілою є пропозиція з впровадження системи оцінки останньої за нормативною (стандартною) вартістю кожної групи і товарного сорту. Характерною особливістю консервної промисловості є зміна вартості сільськогосподарської сировини, яка пов'язана з нестабільністю закупівельних цін, які диференціюються і за періодами заготівлі. Тому визначення стандартної вартості є вкрай проблемним і практично неможливим.

Висловлені пропозиції з вдосконалення облікового відображення якості сільськогосподарської сировини дозволять підвищити достовірність і якість даної ділянки обліку, що позитивно вплине на формування інформаційної бази управління виробничими запасами і, відповідно, на ефективність управлінських рішень.

Література:

1.П(С)БО 9 “Запаси”, затверджений Наказом Міністерства фінансів України №246 від 20.10.1999 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

УДК 657.37

Король С.Я.,

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку
Київський національний торговельно-економічний університет

КОРИСТУВАЧІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В основі побудови системи управлінської звітності має бути покладена ідентифікація і систематизація користувачів управлінської звітності у поєднанні з структуризацією їх функціональних завдань і відповідних інформаційних потреб. Такий підхід забезпечить оптимізацію управлінської звітності на основі дотримання особистих вимог користувачів і загальних принципів її формування.

За визначенням управлінської звітності її користувачами є менеджери всіх рівнів управління підприємством – особи, які потребують інформацію про діяльність підприємства для управління ним. Саме менеджери «несуть повсякденну відповідальність за управління підприємством і тому їх рішення та дії впливають на фінансову стабільність підприємства...складання планів на майбутнє і виконання оперативного управління підприємством включає в себе різноманітні задачі і вимагає величезної кількості різноманітної облікової інформації» [1, 4]. Управлінська звітність, а саме інформація, яка у них відображена, повинна позбавити невизначеності щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства його підрозділів відповідальних осіб.

Важливо звернути увагу на те, що відносно управлінської звітності управлінський персонал (менеджери) виконує подвійну роль: (1) встановлює вимоги до звітності; (2) оцінює якість підготовки або ефективність системи управлінського обліку і звітності. При цьому ставлення менеджерів до обліку (звітності) як до більш важливого у порівнянні з іншими джерелами інформації